

רגן
מול הקונגרס

ערפאת
מול חזית הסירוב

פרס
מול הליכוד

מובארכ
מול הקנאים הדתיים

למטוס לנחות, מפני שלא רצתה בצרות, היה המטוס נדרכו חזרה לקאהיר.

היה זה מעשה אופייני של רונלד רגן, לא היתה זאת "שליפה של קאווי", כפי שטען ערפאת, אלא להיפך: פעולת-ראווה קלה, ללא שום סיכון שהוא, שהנחילה לו פופולאריות עצומה בבית. בכך דמתה ל"פלישה" האמריקאית לאי הזעיר גרנדה, שנחגג בשעתו כניצחון לאומי כביר. בניגוד לתדמית שלו, רגן הוא אדם זהיר, והוא מומחה לפעולת-ראווה קלות ופופולאריות.

רגן חשב, כמובן, על דעת-הקהל האמריקאית הפנימית, ולא שקל כלל את הנזק החיצוני לאינטרסים אמריקאיים. בכך היה דומה לשימעון פרס. ערב הפצצת תוניסיה.

מבחינת הפלסטינים ואש"ף, היתה זאת שואה.

האירגון שביצע את המעשה — חזית-השיחרור הפלסטינית — הוא אירגון טרוריסטי מובהק, הכפוף לעיראק, אין ספק שמטרת הפעולה היתה לחסל את יומת-השלום של חוסיין-ערפאת.

תגובת ערפאת מטילה אור על התסבוכת הפנימית הנוראה בקרב הפלסטינים. ערפאת הבין בלי ספק מהרגע הראשון שקרה אסון. איטליה התייצבה זה עתה בראש מדינות אירופה שגיננו את הפצצת חיל-האוויר בתוניסיה. אולם מבצע-הפעולה עומדים תחת חסות עיראק, ועיראק היא כרגע כעלת-כרית של אש"ף, (התומכים בה במלחמתה באיראן). היא גם אויבת

באותה ארץ. יצחק רבין אף השמיע לאחר מכן הערה, שיש לה כמעט נימה גיוענית: ליהודי תוניסיה היה די זמן לצאת מארצם. משמע: מותר לישראל לפגוע בציבורים יהודיים שאינם באים לישראל. זוהי גישה של "ציונות אכזרית", וספק אם רבין היה אומר זאת על ציבור יהודי אשכנזי בארץ כלשהי. תוניסיה היא המדינה הערבית המתונה ביותר. הנשיא חביב בורגיבה פתח עוד ב-1965 ביוזמת-שלום מהדהדת, כאשר נאם במתנה-פלסטיים ביריחו על הצורך להכיר בישראל. הפיכת תוניסיה לאויבת פעילה של ישראל היתה מעשה-הטימטום, המערך שיוזמה אינם חולמים כלל על שלום עם העולם הערבי, כשם שלא מעניין אותם גורל היהודים בארצות-ערב. האמריקאים, שעזרו לפעולה הישר-

במעשה זה, הרי שפעלו בטימטום שאין דומה לו, והשמיטו את הקרקע מתחת למדיניות של ערפאת. מאידך, יתכן כי זאת בדיוק היתה הכוונה של המבצעים.

● הפצצת מישרד אש"ף בתוניסיה.

לעומת שאר הפיגועים, היתה לפיגוע זה מטרה ברורה. היא באה לקבור את יוזמת-השלום הירדנית-פלסטינית, ולהביא את חוסיין ו/או את ערפאת למעשים שישומו קץ ליוזמה זו. הפיגוע בלארנקה סיפק לפעולה זו, שהיתה מתוכננת מראש, את האמתלה הדרושה.

הפעולה היתה הצלחה עצומה מבחינת דעת-הקהל הישראלית. היא העניקה לפרס פופולאריות אדירה בחוגים הנוטים, בדרך כלל, לליכוד

במחנות-הפלסטיים, מול פני ההתקפה הצפויה של סוריה, האירגונים הפלסטיניים הפרו-סוריים ואירגון אל-אמל, שהוא כעת בעל-כרית של סוריה. הפעולה הישראלית היתה, איפוא, המשך של מלחמת-הלבנון, ונועדה לעזור לכינון "סדר חדש" שם. ישראל נמצאת שם בקואליציה מקומית עם סוריה והשערים, המבקשים לחסל את נוכחות אש"ף — ואולי את נוכחותם של מאות אלפי הפלסטינים — בלבנון.

דיבריי-התעמולה שליוו פעולה זו לא היו אמת.

● הפיגוע בלארנקה.

מעשה זה עדיין לוט בערפל כבד. ביחוד לא ברור מי ביצע אותו, ועל-פי פקודתו של מי. יתכן כי הכוונה היתה לחטוף את

מערבולת הדמים גרפה את כולם — וכולם פעלו נגד האינטרסים האמיתיים של עצמם — איך הוביל פיגוע אחד לשני, ומה התחבא מאחורי כל אחד מהם

כמעט כל הפרשנים ניחשו מיד עם ביצוע הפעולה שהיתה פה קנוניה בין רגן ומובארכ, שחסיני את החוטפים באוויר, כדי להיפטר מצרה שלא ידע מה לעשות בה. חשד זה עורר זעם עצום במצריים, ובפעם הראשונה החל שילטונו של מובארכ מתגרנד.

הרחוב המצרי הוא לאומני מאוד, ויש בו כירסום מתמיד של מחתרות דתיות קנאיות. הזעם הוציא את הנוער לרחוב. כדי לצמצם את הנזק, הודיע מובארכ כי לא היתה שום קנוניה, אלא שהאמריקאים עשו מעשה של פיראטיות באוויר. גם איטליה, שאליה הובאו האורחים הבלתי-קרואים, זעמה על הפעולה.

האיטלקים הם תלמידים של מאקיי אולי, כשם שהישראלים הם תלמידים של גריבלדי. ממשלת-איטליה עסקה בפרשת האוניה החטופה כדיפלומטיה שקטה ומאופקת, וראתה ברכה בעמי לה. האוניה ונוסעיה — מלבד הנוסע שגרצח — הוחזרו בשלום. לא היה לאיטליה שום חשק לקבל לידיה את החוטפים, כי הדבר חשף אותה לפיגועים נוספים, לצורך שיחרורם. דעת-הקהל האיטלקית גם לא היתה סובלת את הסגרת האנשים לארצות-הברית. איטליה לא היתה מעוניינת לריב עם אש"ף, וחששה שמא יקרה משהו לאנו אל-עבאס, ראש חזית השיחרור, שגם הוא היה במטוס. לבסוף הוכטה שאבו אל-עבאס יגיע ליוגוסלביה, מצריים שיחררה את האוניה שהחזיקה ככת-ערוכה בפורט-סעיר, והפרשה כאילו הסתיימה.

טל סוריה, שהיא אויבת של ערפאת ויוזמת-השלום. תחילה ניסה ערפאת לצאת מן המיצר בצורה מחוכמת. הוא הציע את תיווכו, ואכן גרם לסיום החטיפה בשלום.

זה יכול היה להיות ניצחון גדול לערפאת, אלמלא עשו החוטפים מעשה ניבוי מאין כמוהו, ורצחו נוסע נכה, יהודי-אמריקאי, סתם כך, בלי סיבה נראית לעין. כמו בפעולת לארנקה, גרם הרצח חסרי-התכלית לסיכול המטרות של אש"ף.

יתכן מאוד כי החוטפים התכוונו להגיע באוניה לאשדוד כדי לבצע שם פיגוע ראוותני, אך התגלו במיקרה בטרם-עת והחליטו להשתלט על האוניה. אין זה מסביר את רצח הנוסע, מאתו הרגע היה ערפאת במליכור.

האינטרס של אש"ף חייב את גינוי הפשע, אולם ראש חזית-השיחרור הוא חבר הוועד-הפועל של אש"ף, והאירגון הקיצוני נשאר באש"ף אחרי ששאר האירגונים הקיצוניים, הקשורים בסוהיה, נטשו את האירגון. נראה כי ערפאת לא יכול היה לנקוט בלשון "דרישה-מעמית מבלי לריב עם עיראק. ערפאת ניסה על כן להלך בין טיפות-הגשם, ולהציל מה שניתן להציל. כך עשה גם חוסני מובארכ, שגם לו חשובה עתה מאד-מאוד הברית עם עיראק. מובארכ היה במצב מסובך פי כמה, מפני שלפני כן ירה חייל/שוטר מצרי בקבוצת מטיילים ישראלים והרג שיבעה. יתכן שהאיש היה מטורף, כפי שטענו המצרים, ויתכן שהיה זה קנאי דתי-לאומני.

מובארכ וערפאת החליטו לצאת מן העסק על-ידי העברת החוטפים לתוניסיה, ועריכת מישפט שם. כך, לפחות, טען מובארכ.

● חטיפת המטוס המצרי. כאן התערב הנשיא האמריקאי והורה לחטוף את המטוס המצרי בדרכו. אחרי שתוניסיה סירבה להניח

אלית ובירכו עליה פומבית, נסוגו חישי-מהר מעמדה זו, כאשר הסתבר כי הם פוגעים במישטר ערבי פרו-אמריקאי חשוב. משום-כך נמנעו מלהטיל וטו על החלטת מועצת-הביטחון, שגינתה את ישראל. (יירוט המטוס המצרי השבוע הוכיח כדו-עקר כי שום מטוס אינו יכול לטוס בשמי הים-התיכון, מבלי שכוחות ארצות-הברית יגלו אותו ויעקבו אחריו. הדבר מוכיח את חלקה של ארצות-הברית בהפצצת תוניסיה, אשר נגדה החלטות אצת האינטרס האמריקאי בעולם הערבי).

● חטיפת האוניה.

חטיפת אוניית-הנוסעים האיטל-קית היתה המעשה האווילי ביותר שבוצע על-ידי פלסטינים מזה זמן רב.

ולתחיה. יתכן שזאת היתה מטרתה העיקרית.

שאר התוצאות היו פחות ברורות. כמעט כל העולם התייצב לצד אש"ף, נגד הפעולה הישראלית. בייחוד בלטו בכך מדינות אירופה, ובראשן איטליה. הדבר נתן דחיפה ליוזמה כא"ם להזמין את ערפאת לנאום בעצרת החגיגית.

הנזק הממשי לאש"ף היה אפסי. הכוונה העיקרית — להרוג את ערפאת — לא הושגה, בגלל נסיבות מיקריות. ערפאת, כמו חוסיין, לא חזר בו מיוזמת-השלום בעיקבות פיגוע זה.

לעומת זאת נפגעו יהודי תוניסיה. אין שום סימן לכך שממשלת-ישראל, בהחליטה על פעולה זו אף לקחה בחשבון שיש ציבור יהודי גדול בתוניסיה, שייפגע בהכרח מגל הזעם

